

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema LXIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

exaltantur atque exhilarantur à Deo suo tempore. Exspectant gaudium, quod nemo tollet, Job. 16. v. 22.

III. Tandem politice etiam discunt pii tempori seruire: & colligunt in ætate ne egeant in hyeme: hoc est, tempus iuuentutis bene collocant, & venturæ sunt memores senectæ. Cogitant illud exemplum de formicis, Prou. 6. v. 6. Et illud Prou. 19. v. 15. & 20. v. 4. & 21. v. 5. & 26. v. 14. Et Eccl. 1. v. 6.

Ante omnia autem perpendenda illa memorabilis admonitio, Eccl. 1. 2. v. 1. Memento creatoris in iuuentute, &c. Ut puer etiam cum Josia, 2. Paral. 34. v. 3. discas timere Dominum, &c.

Hoc vere & pie est seruire tempori: sic etiam omni tempore eris acceptus Domino, & in tempore accepto, audiet, & in die salutis iuuabit, 2. Cor. 6. v. 2. ex Esa. 49. v. 8.

F I N I S.

THEMA LXIX.

Eph. 6. v. 10. ad 18.

De militia spirituali & πανοπλιᾳ Dei, &c.

D I S P O S I T I O.

In his verbis Paulus omnibus Christianis denunciat bellum, & quidem ἀσπίδων πόλεμον: quia illi habeant aduersarium Diabolum, qui cum illis in concordiam non amplius redigi possit. Ne autem ab eo succumbamus, ecce Paulus his verbis militarem consiliarium agit, dum nos erudit, quomodo hostis hic, Diabolus scilicet, internecium bellum nobis indicens, prosterendus sit.

1. Quare ista tempore nobis aduersetur, quidve expugnandum appetat.
2. Quam potens hic hostis sit.
3. Quibus armis nobis debellandis utatur.
4. Quibus nos ipsum possimus armis superare.

I. Pars.

I. Pars.

Necesse est scire cur tantopere nobis aduersetur Diabolus: quia sumus in peccato concepti & nati, Psal. 51. v. 7. & fuimus propter peccatum in Diaboli potestate [nam qui peccat ex Diabolo est, 1. Joh. 3. v. 9.] non autem ab eodem defecimus, ad castra Christi tanquam transfugæ concessimus, nomen eidem & sacramentum dedimus, in quantum pro eodem prius pugnauimus. Quam defectionem certe Diabolus ferre nequit, ideoque omnem lapidem & rudem mouet vt in pristinam suam potestatem reducat. Nā quemadmodum Nebucadnezar pugnat contra Zedekiam, qui defecerat ab eo, 2. Paral. 36. Sic & Satan, cui toreramur mancipati propter peccatum, nisi interuenisset gratia & misericordia Dei, Christique Salvatoris preciosissimum *uō* *reg* *99* Et quamuis hæc nostra defectio iusta sit ad Deum [huic enim prius eramus obstricti, vt qui etiam Diaboli Dominus est] tamen ipse reposcit quod videbatur tantum suum esse.

L. Ergo non paruis de rebus sed magnis certamen certatur agitur de anima & corpore. Nam quia ipse spiritus malus & perpetuo cruciandus est, etiā nos secum in suam nassam atrahere satagit, vt socios malorū habere possit. Et quemcunq; ille in potestate redigit, is in æternum cruciandus erit. Epulo, Luc. 16. hinc indefessus est, circumagrat quotidie tanquam Leo rugiens, 1. Pet. 5. v. 9.

II. Pars.

Tanto autem maius imminet nobis periculum, quanto hic est fortior.

1. Primum autem dicitur potens, vide Job. 41. Princeps mundi, habet enim suum regnum. 2. Estque non vnus, sed plures, vt patet Luc. 11. 3. Sunt inter illos etiam gradus, semper vnus altero nequior, Luc. 11. v. 26. 4. Et reluctatur etiam bonis Angelis, qui cum illo congladiari coguntur,

tur, Daniel. 10. Apocal. 12. Quamuis loco semper cedere cogatur 6. Et quod maximum, spiritus est, propterea inuisibilis, rector tenebrarum, ille nos conspicit a nemine conspicitur, quod ad victoriam facit. 7. Propterea est etiam celerrimus, de loco in locum in puncto temporis deuoluitur, vt patet Luc. 4. v. 5. 8. Audax in super est, impudens & perfrixæ frontis Filium Dei audet aggredi, & quam promptus sit ad nocendum patet ex historia Iob. 1. 1. Reg. 22. & Luc. 22.

Loc vs I. Male agunt, qui per ludibrium contemnunt Satanam, interim non cogitantes qualis hostis sit. Leui de causa optant sæpe numero homines, vt Diabolus auferat vel se, vel alios: verum sicut non contemnendus hostis terrenus [alioquin imminet periculum, vt patet, 1. Reg. 20. 2. Sam. 5.] ita nec ille spiritualis.

1. Etenim non est piger, sed impiger, 1. Pet. 5. v. 8. 2. non possumus cum illo ludere, Job. 40. v. 14. 3. est impudens, audet ipsum filium Dei aggredi Matth. 4. 4. nec longe abest, sed semper in aere oberrat. Job. 1. v. 9. 1. Reg. 22. v. 21. officia sua vltro offert. Quod autem non mox auferit homines, duplex causa est. 1. Vel Deus expectat pœnitentiam & frænum iniicit Satanæ. 2. Vel quia nouit hanc prædam sibi non amplius eripi posse.

Loc vs II. Sicut nec contemnere debemus Satanam, ita nec securi vnquam esse debemus. Securitas perdidit 4. Reges. Gen. 14. v. 15. Amalechitas, 1. Sam. 30. v. 16. Benhadad cum suis, 1. Reg. 20. v. 16. Sed semper, 1. Vigilandum, 1. Pet. 5. v. 8. Matt. 24. v. 41. Marc. 13. 2. Sobrii estote, 1. Pet. 5. v. 8. Luc. 21. v. 36. 3. Orate, Luc. 22. v. 40. Et orandus Deus pro excubiis sanctorum vigilum, Dan. 4. 20. Psal. 91. v. 1. nec ita viuendum, ac si more Sadoctorum neq; infernum neq; Diabolum esse crederemus, Act. 23. v. 8.

III. Pars.

Quemadmodum autem est spiritus, corpus non habens, ita etiam non aggreditur Christianos visibiliter &

608-

corporaliter, neque vitur armis externis, sed vt Paulus hoc loco refert telis ignitis.

Hæc tela sunt primo omnis generis tentationes, quibus homines conatur pertrahere in omnis generis scelerum. 2. Sunt omnis generis afflictiones quibus nos, Deo permittente (vt Jobum) vexat, & conatur vel ad imparitiam, vel ad implorandum ipsius auxilium per illegitimam media impellere. 3. In primis vero ignita sua tela iaculatur in nostram conscientiam oneratam variis peccatis, quibus conatur nos ad desperationem de gratia Dei impellere. Dauid Psal. 110. v. 1. Job. 30. mutatus es mihi in cruciabilem. v. 21. vel tantum facit nos de gratia Dei, electione nostra, finali perseverantia, dubitare. Hi sunt torrentes Belialis Psal. 18. v. 5. & Psalm. 116. v. 3. De his non nisi experiri recte sentire & loqui possumus.

IV. Pars.

Hæc cum ita sint, necesse est, vt sciamus, quomodo illi obuiam [nam fugere nō licet] eundem, quia Paulus vult, vt militemus bonam militiam, bonum certamen certemus. Quid igitur faciendum? Fortes estote in Domino, vt possitis stare & resistere: quomodo autem stabimus? Nō nostris viribus, sed virtute Dei: propterea induite *πρωτοπλαϊον* Dei, quæ

constat armis hisce: scilicet	}	1. Galea salutis, Christus. In hoc vno salus, Act. 4. v. 12.
		2. Thorace iustitiæ. Jehouah iustitia, Jer. 23. v. 6. 1. Cor. 1. v. 3.
		3. Cingulo veritatis. Bona conscientia.
		4. Calceis Euangelii, quibus in prospera & aduersa fortuna possumus ingredi.
		5. Scuto fidei contra tela ignita.
		6. Gladio spiritus, qui penetrantior est omni gladio, Heb. 4. v. 12.

L. I: Non fugiendum à Satana, nec illi nos captiuos tradamus, quod faciunt illi, qui in tētationibus vel à dextris

tris, vel à sinistris Satanæ manus tradunt, & ipsius nrum sequuntur, quia illos, 1. in aduersis facit impatientes, blasphemos, &c. 2. in prosperis securos, lasciuos & facientes quæ Satan iubet. Contra stare, resistite & fugiet, Jac. 4. v. 7. 1. Pet. 5. v. 8. Nam omnino certandū, 2. Tim. 4. v. 7. 1. Tim. 1. v. 18. Milita, Ap. 2. v. 26. 1. Cor. 9. v. 27. Nemo coronatur, 2. Tim. 2. v. 5.

Neque poterit nocere, vbi erimus induti vniuersa illa armatura, & *πνευματικὰ ἔργα*.

I. Si Christum habemus per galcā, non potest nocere capiti, scimus enim, quod si sit pro nobis, quis contra nos, Rom 8 v. 31. nemo nos separabit, Rom. 8. v. vlt. Est saluator peccatorum. 1. Tim. 1. v. 15.

II. Si cor perit, horacem habemus, iustitiam Dei, 1. Cor. 1. v. 29. Jer. 23. v. 6. Et si cor condemnat, Christus, maior est corde, 1. Joh. 3 v. 20.

III. Accedat balthicus veritatis. Bona conscientia mille testes, Prou. 15. 1. v. 15. 1. Pet. 3. v. 16.

IV. Euangelio pacis possumus ingredi, caute, vt semper timeamus Deum, ne offendamus Deum, per aduersa patienter, in omnibus parati, in omni bona & mala fama. 2. Cor. 6. v. 8.

L. II. Scutum fidei excipit omnia tela Satanæ, quæ sunt tentationes de nostra electione, indignitate, de Dei maiestate & nostra infirmitate. Chananea hæc omnia excipit fide, Matth. 15.

L. III. Videmus in primis hoc loco, quod Satan arceatur vno tantum GLADIO, Spiritus sancti. Non pellitur aqua lustrali, nō herbis consecratis, non cereo agno consecrato, non signo crucis, non magicis incantationibus, non characterib. non euangelio Joannis calamo incluso & in collo gestato, nō missarū demurmuratione, non exorcismis Papisticis, nec etiā blasphemis & maledictis, hæc enim omnia nō magis pensi habet, q̄ quiquilias & venti spolia, sed pellitur VERBO DEI. Testatur id experientia Christi, Mat. 4. Nā nost. arma sūt spiritualia. 2. Cor. 10. v. 4

R r Ad

Ad verbum autem Dei etiam preces pertinent, quæ ex fide profectæ, nihil sunt, nisi verbum Dei. Hoc gladio pellitur & vincitur. Si semel pulsus fortasse redeat; Ergo semper acuendus gladius verbi Dei quod ad cor semper demittendum, Deut. 6. v. 7. tractandum, meditandum. Psal. v. 2 & c.

F I N I S.

T H E M A LXX.

Phil. I. v. 2 I

Christus mihi vita. Mors lucrum.

D I S P O S I T I O.

Magnū *ωδύνη* Paulus in his verbis statuere videtur, si rimans se mortem habere pro lucro quam alii fere omnes pro maximo damno habent. Quod si enim amittere omnia charissima & vitam simul perdere, pro lucro reputandum erit, quid quæso damnum erit? Non itaque videtur Paulus hanc rem intellexisse. Aut loquitur inexperus? (*Weiß nicht wie sterben thut.*) Minime vero cum semel lapidatus, diem & noctem in profundo egerit, 2. Cor. 12. v. 25. Aut non scio hoc ita statuit & fucum nobis facere vult? Nam infra idem denuo repetit, Cupio dissolui. Itaque diuino afflatus spiritu talia profert: quæ non videbuntur amplius absurda, si quæ præcedunt hic, & quæ post sequuntur v. 23, recte considerauimus.

Quia enim Christus ipsa vita: ideo mors lucrum. Et quia melius scit esse cum Christo: ideo dissolui cupit. Sunt itaque sententiolæ prælectæ duo membra quæ singillatim excutienda crunt: vt 1. videamus, quomodo Paulo vita sic Christus. 2. & quomodo mors lucrum.

II. Pars.

CHRISTVS mihi vita est, inquit Paulus. Id non tantū hac ratione intelligitur, quod Christus una cum Patre & Spiritu

THE
 spiritus sanctus
 equo viuunt
 ator vitæ
 Vicissim quæ
 ploerem ve
 non est cur
 hoc loco
 Quid autem
 illigij potest
 1. Sic enim
 nos excitee
 19. Ex mort
 vocem filii
 Christus loc
 Elegante
 De hoc lon
 13. & præc
 2. Idem
 tos, qui gra
 6. & Psal. 7
 iuxta id Ps
 3. Sic via
 ratur, Hel
 placere ope
 mteresse,
 scum Chri
 10. Vide et
 4. Vita Ch
 Manifest
 Ioan 5. 1
 1. Et tand
 bebimus a
 Sic enim I
 17. v. 4. vt det
 Vrs. Hic
 um VITA,